

SALİH AMEL CENNETE GÖTÜRÜR¹

a. Salih Amel Nedir ?

وَمَا أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ بِالَّتِي تُقَرَّبُكُمْ عِنْدَنَا زُلْفَىٰ إِلَّا مَنْ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ لَهُمْ جَزَاءُ الضَّعِيفِ بِمَا عَمِلُوا وَهُمْ فِي الْغُرَفَاتِ آمِنُونَ

“Ne mallarınız ne de çocuklarınız, sizi bizim katımıza daha çok yaklaştıran şeylerdir! Ancak iman edip salih amel işleyenler başka. İşte onlar için işlediklerine karşılık kat kat mükâfat vardır. Onlar cennet köşklerinde güven içindedirler.”²

İnsanlar herhangi bir işi yaparken, ondan kendilerine faydası dokunacak bir sonuç elde etmek isterler. Sadece hayırlı ve helal işleri yapanlar değil, hayırsız ve haram işleri yapanlar da yaptıkları işlerin sonucundan, kendilerine faydası dokunacak bir neticeye ulaşmayı umarlar. Hepimizin bildiği gibi hırsızlık yapmak haramdır. Ama hırsızlık yapan insan da hırsızlık yaparken, kendisine fayda sağlayacak bir şeyi hayal etmekte, çaldığı maldan elde edeceği menfaati düşünmektedir. Yine kumar oynamak da büyük günahtır ve haramdır. Kumar yüzünden pek çok aile yıkılmış, yuvalar dağılmıştır. Kumar uğruna tarlalarını, arsalarını, fabrikalarını, dükkânlarını, evlerini, hulasa varını yoğunu satanlar bile olmuştur. Bütün bu tehlike ve kötülüklerine rağmen kumar oynayan insanlar bile kendilerine fayda sağlayacak dünyevî menfaatleri hayal etmektedirler.

Bir işi yaparken ondan fayda beklemek yeterli değildir. Fayda verecek işleri, fayda verecek yöntemlerle yapmak da gerekmektedir. Demek ki yapacağımız işi planlarken; önce bu işin fayda verip vermediğine bakacağız. Faydanın da geçici ve aldatıcı bir fayda değil; hem dünyamızda hem de ahiretimizde işimize yarayacak bir fayda olmasına dikkat edeceğiz. Hem dünyada hem de ahirette bize fayda sağlayacak işler ise sâlih amellerdir ve Allah, sâlih amel işleyenlere, mükâfatlarını kat kat verecektir.

İşte yüce Rabbimiz, konumuzun başında yer alan ayette, mallarımız ve çocuklarımız ile imanımız ve amelimiz arasında bir karşılaştırma yapmakta ve bizlere dünya nimeti olarak verilmiş olan mallarımızın ve çocuklarımızın; bizi, Allah’ın rahmetine yaklaştırmakta yeterli olamayacağını haber vermektedir. Ama imanımızın ve sâlih amellerimizin sonucu bambaşkadır. Onların karşılığında ise, kat kat mükâfat vereceğini ve bir mükâfat olarak cennet köşklerinde güven içinde olacağımızı, sayısız nimetlere kavuşacağımızı müjdelemektedir. Allah onları içlerinden ırmaklar akan cennetlerine koyacaktır. Cennetin meyvelerinden her rızık verilisinde, “bu daha önce dünyada iken bize verilen rızık” diyecekler. Dünyadakinin aynısı değil ama benzeri olan ve ondan daha mükemmel olanı onlara verilecektir. Orada cennetlikler için tertemiz eşler de vardır. Onlar cennette ebedî olarak kalacaklardır.³

Allah; iman edip sâlih amel işleyenlere mükâfatlarını “tastamam” yani sadece hak ettikleri kadar vermekle kalmayacak, kendi lütfundan onlara hak ettiklerinin daha fazlasını da verecektir. Ama iman edip salih amelleri işlemediği gibi bir de üstelik büyüklük taslayanları ise elem dolu bir azaba uğratacaktır. Bu zavallı hâle düşmüş insanlar; kendilerine Allah’tan başka bir dost ve yardımcı da bulamayacaklardır⁴.

¹ Bu konu, Mustafa KILIÇ ve Dr. Y. Seracettin BAYTAR’ın “Kur’an’dan Öğütler” adlı kitaptaki yazılarından derlenerek hazırlanmıştır.

² Sebe’, 34/37

³ Bakara, 2/25

⁴ Âl-i İmrân, 3/57; Nisâ, 4/173.

b. Salih Amel Cennete Götürür

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

“İman edip salih ameller işleyenlere gelince -ki biz kişiye ancak gücünün yettiğini yükleriz işte onlar cennetliklerdir. Onlar orada ebedî kalıcıdırlar.”⁵

Yüce Rabbimiz, iman edip hayırlı işler yapanların cennetlik olduğunu ve orada ebedî kalacaklarını ifade etmektedir. Ayrıca herkesin gücü ölçüsünde mükellef tutulduğunu da belirten yüce Mevlamız, bir bakıma, müminlerin, istemelerine rağmen yapamadıkları hayırlı faaliyetler sebebiyle ümitsizliğe düşmelerine gerek olmadığına, insanın cennet ehlinden olabilmesi için yapabileceği kadarını yapmasının yeterli olduğuna işaret etmektedir. Cennete girebilmemiz, mümin olarak ve Rabbimizin hoşnutluğunu kazanarak bu dünyadan göçmemize bağlıdır.⁶ Mümin olarak bu dünyadan göçebilmemiz için de imanımızı güçlendiren ibadetleri yerine getirmeli ve Allah'ın hoşnutluğunu kazanmamıza yardımcı olacak hayırlı amellere devam etmeliyiz. Yüce Mevlamız, kendi yolunda gayret edenleri hidayet yollarına erdireceğini haber vermektedir.⁷

Ayrıca bir kudsi hadiste yüce Rabbimiz, kulunun farz olan ibadetleri yerine getirmekle kendisine yaklaşabileceğini ve nafilere devam etmekle de hoşnutluğunu kazanabileceğini bildirmektedir.⁸ Sevgili Peygamberimiz (s.a.s), Rabbimize karşı saygılı olduğumuz, beş vakit namazı kıldığımız, Ramazan orucunu tuttuğumuz, mallarımızın zekâtını verdiğimiz ve yöneticilerimize karşı sorumluluklarımızı yerine getirdiğimizde cennete gireceğimizin müjdesini vermektedir.⁹

Yüce Rabbimiz, bizlere gücümüzün üzerinde hiçbir ibadet teklif etmediği gibi, sevgili Peygamberimiz (s.a.s) de her zaman gücümüzün yeteceği amelleri yapmamızı tavsiye buyurmuştur. Bizler, hayırlı amel işlemekten usanmadıkça, yaptığımız her amel için yüce Allah'ın, sevap yazmaktan usanmayacağını bildiren Peygamber Efendimiz, Allah'ın en çok hoşlandığı amellerin az da olsa süreklilik arz eden ameller olduğunu haber vermektedir.¹⁰ Nu'man b. Nevfel isimli bir sahabenin; “Ey Allah'ın Resûlü! Farz namazlarımı kılsam, Ramazan orucumu tutsam, helali helal bilip haramı da haram tanısam ve bunlara hiçbir ilavede bulunmasam cennete girer miyim?” sorusuna Peygamberimizin “Evet!” şeklindeki cevabı, gücümüz ölçüsündeki mükellefiyetlerimizi yerine getirmekle cennete girebileceğimizi göstermektedir.¹¹

Yüce Allah'ı tanıma şerefine ermiş müminler olarak, iki cihan saadetini yakalayabilmemiz, Rabbimizle aramızdaki iman bağına salih amellerle güçlendirmemize bağlıdır. Yüce Mevlamız, emrettiği farzları yerine getiren, yasakladığı haramlardan kaçınan ve kendisine karşı sorumluluklarının bilincinde hareket eden muttaki kullarına cennet, mağfiret ve daha da önemlisi hoşnutluğunu vaat etmektedir.¹² Kısacık ömür sermayemizle ebedî bir hayatı kazanma fırsatını henüz kaçırmamışken yüce Rabbimizin ve sevgili Peygamberimizin çağrılarına kulak verelim, gücümüz ölçüsündeki ibadetlerimizi yerine getirmeye devam edelim ve bizleri cehenneme götürecek haramlardan uzak duralım. Mümin kullarını cennetine koymak için bahane arayan yüce Mevla'mıza karşı hüsnü zannımızı daima koruyalım.

⁵ A'râf, 7/42.

⁶ Fecr, 89/27-30.

⁷ Ankebût, 29/69.

⁸ Buhârî, “Rikak”, 38.

⁹ Tirmizî, “Cum'a”, 80.

¹⁰ Buhârî, “İman”, 16; Müslim, “Salât”, 283.

¹¹ Müslim, “İman”, 16.

¹² Âl-i İmran, 3/133-136; Mü'minûn, 23/1-11.